

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY
(anonymizovaný opis)

Okresní soud v Bruntále rozhodl samosoudkyní Mgr. Milenou Vrbovou ve věci

posuzované: [osobní údaje posuzované]

fakticky a pro doručování bytem [adresa opatrovankyně a odpůrce]

zastoupena opatrovníkem pro řízení Mgr. [jméno] [příjmení], advokátem se
sídlem [adresa]

za účasti: [celé jméno odpůrce], [datum narození]

trvale bytem [adresa]

fakticky a pro doručování bytem [adresa opatrovankyně a odpůrce]

a za účasti: Okresní státní zastupitelství v Bruntále,

[ulice a číslo], [PSČ] [obec]

o svéprávnosti a opatrovnictví

takto:

- I. Soud schvaluje smlouvu o nápomoci uzavřenou mezi podporovanou [celé jméno opatrovankyně] a podpůrcem [celé jméno odpůrce], která byla uzavřena dne [datum] v průběhu jednání u Okresního soudu v Bruntále sp. zn. 0 Nc 2508/2020.
- II. Řízení o svéprávnosti a opatrovnictví [celé jméno opatrovankyně] se zastavuje.
- III. České republice se nepřiznává náhrada nákladů tohoto řízení.
- IV. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Shodu s prvopisem potvrzuje Kateřina Kašpárková.

1. Usnesením Okresního soudu v Bruntále ze dne XXX č.j. XXX bylo zahájeno řízení o svéprávnosti a opatrovnictví [celé jméno opatrovankyně] a řízení o rodičovské odpovědnosti matky [celé jméno opatrovankyně] k nezl. [jméno] [příjmení]. Řízení byla zahájena z podnětu Městského úřadu [obec].

2. Řízení o rodičovské odpovědnosti matky [celé jméno opatrovankyně] k nezl. [jméno] [příjmení] bylo zastaveno usnesením Okresního soud v Bruntále ze dne XXX č.j. XXX.

3. [anonymizováno] [celé jméno opatrovankyně] (dále jen posuzovaná) nesouhlasila s omezením svéprávnosti a nežádala o ustanovení opatrovníka. V průběhu řízení však připustila, že určitá míra podpory je pro ni vhodná a navrhla, aby soud schválil smlouvu o nápomoci, kterou uzavřela s podpůrcem [anonymizováno] [celé jméno odpůrce].

4. [anonymizováno] [celé jméno odpůrce] – spolubydlící posuzované byl ochoten přijmout roli podpůrce posuzované [celé jméno opatrovankyně] při rozhodování s tím, že dohoda o nápomoci bude schválena soudem.

5. Opatrovník posuzované pro řízení se k předmětu řízení jednoznačně nevyjádřil.

6. Soud zjistil následující skutkový stav věci:

Posuzovaná [celé jméno opatrovankyně] jakožto podporovaná a [celé jméno odpůrce] jakožto podpůrce uzavřeli v průběhu soudního jednání do protokolu u Okresního soudu v Bruntále dne [datum] smlouvu o nápomoci v tomto znění:

Podporovaná [celé jméno opatrovankyně] trpí duševní poruchou trvalého charakteru – XXX, dále u ní byla diagnostikována XXX. Tento stav podporované [celé jméno opatrovankyně] působí potíže při samostatném rozhodování.

Podpůrce [celé jméno odpůrce] je spolubydlící podporované [celé jméno opatrovankyně].

Podpůrce [celé jméno odpůrce] se zavazuje podporované [celé jméno opatrovankyně], že bude s jejím souhlasem přítomen při jejich právních jednáních, že jí zajistí potřebné údaje a sdělení a že jí bude nápomocen radami.

Podpůrce [celé jméno odpůrce] se zavazuje při poskytování podpory podporované [celé jméno opatrovankyně] postupovat v souladu se zájmem a s rozhodnutími podporované.

Podpůrce [celé jméno odpůrce] má právo namítat neplatnost právního jednání podporované [celé jméno opatrovankyně].

7. Ze znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie zpracovaného znalcem [příjmení] [jméno] [příjmení] dne [datum] vyplývá, že u posuzované [celé jméno opatrovankyně] byla diagnostikována XXX. Dále se u posuzované jedná o XXX. Jsou také přítomny sklony k nadužívání návykových látek, nejedná se ale u ní o závislost na alkoholu či některé z jiných návykových látek, abúzus spadá do dané struktury osobnosti, při vlastní motivaci je schopna abstinence od návykových látek.

Posuzovaná je schopna projevovat svou vůli v běžných životních situacích, ovšem realizace jejich rozhodnutí je negativně ovlivňována danými osobnostními rysy, které podmiňují sklony ke zkratkovitému jednání, volbu okamžitého profitu z dané situace před náročnějšími přístupy v dosahování dlouhodobých cílů. Insuficientní se tak jeví oblast tzv. exekutivních/řídících, výkonných/schopností a dovedností. Představují komplex funkcí, umožňujících samostatné a účelné jednání a do jejich rámce spadá dodržování sociálních pravidel, řešení problémů. Jsou důležité pro sebeuvědomění, empatii a sociální citlivost.

Posuzovaná je i při dané duševní poruše – XXX schopna zajišťovat své základní potřeby a jednat s úřady. Ke komplikacím může docházet spíše v důsledku její osobnostně dané emoční nestability, impulsivity a tím daném sklonu ke zkratkovitému jednání a to i v oblasti právních úkonů. Z

Shodu s prvopisem potvrzuje Kateřina Kašpárková.

objektivních údajů spisové dokumentace je patrný pozitivní efekt vedení a pomoci ze strany okolí, zainteresovaných orgánů a organizací, kdy ale spolupráce s posuzovanou je pro její osobnostní charakteristiky obtížná, staví se k pomoci často odmítavě. V osobnosti posuzované jsou patrné sklony k ovlivnitelnosti negativním směrem, je manipulovatelná, současně ale také je schopna naopak rigidních a negativistických postojů při snaze ji pomoci.

Posuzovaná je schopna samostatného nakládání s finančními prostředky na úrovni obstarávání běžných potřeb do výše jejího měsíčního příjmu – invalidního důchodu. Při právních úkonech majetkoprávní povahy nad tento rámec hrozí, že by si mohla přivodit finanční újmu. Nicméně i disponování finančními prostředky v rámci invalidního důchodu se u ní jeví jako rizikové, když vyplývá, že v současné době bez řádného smluvního vztahu předává tuto částku na krytí nájmu bez toho, že by měla vyčleněnu částku na obstarávání běžných potřeb.

Posuzovaná je schopna chápat význam poskytnutí zdravotních služeb a jejich důsledky.

Posuzovaná je schopna volit, není ale schopna být volena.

I při kladném emočním vztahu k nezletilé dceři se celkově péče o ni jeví u posuzované jako insuficientní, kdy je potřeba vytvoření stabilního výchovného prostředí, zajišťujícího potřeby a rozvoj nezletilé. Posuzovaná v současné době není schopna samostatné péče a zajišťování potřeb dítěte ve výše vymezených oblastech, v případě, že by dosáhla svěřeni dcery do své péče, byl by nezbytný dohled příslušných orgánů nad výchovou.

Posuzovaná je schopna samostatného nakládání s finančními prostředky na úrovni obstarávání běžných potřeb do výše jejího měsíčního příjmu – invalidního důchodu. Při právních úkonech majetkoprávní povahy nad tento rámec hrozí, že by si mohla přivodit finanční újmu. Nicméně i disponování finančními prostředky v rámci invalidního důchodu se u ní jeví jako rizikové, když vyplývá, že v současné době bez řádného smluvního vztahu předává tuto částku na krytí nájmu bez toho, že by měla vyčleněnu částku na obstarávání běžných potřeb.

Znalec shrnul psychický stav posuzované tak, že při vyšetření znalcem navazovala odpovídající sociální kontakt, její odpovědi byly přiléhavé, pohotové, přiměřeně obsažné. Její emotivita během explorační byla vyrovnaná, bez afektivních výkyvů. Nebyly přítomny kvalitativní poruchy vnímání, myšlení. Intelektové schopnosti posuzované v minulosti dle zdravotní dokumentace diagnostikovány v XXX. V popředí rysy emočně nestabilní osobnosti, celkově disharmonicky strukturované. V anamnéze posuzované abúzus návykových látek, ale bez známek závislosti, schopna abstinence.

Posuzovaná vyrůstala v náhradní rodinné péči, je absolventkou praktické školy, kdy neukončila zvláštní odborné učiliště v [anonymizováno] [obec], pracovala krátce v dělnické profesi, což bylo XXX, XXX, evidována úřadem práce, v současné době vyřazena z evidence pro neplnění podmínek, pobírá invalidní důchod, zřejmě z psychiatrické indikace pro XXX. Tato u ní byla v minulosti diagnostikována. Posuzovaná během znaleckého vyšetření zvládala na vcelku dobré úrovni trivium. V popředí dominují rysy disharmonicky strukturované osobnosti, s převahou rysů impulsivity, emoční nestability. Pokud byla posuzovaná v minulosti 4x hospitalizována v Psychiatrické nemocnici [obec], jednalo se o pobyty v rámci emočních dekompenzací, v minulém roce také pro abúzus metamfetaminu s obrazem intoxikačního psychotického stavu, ale nebylo u ní prokázáno onemocnění psychotického charakteru, diagnosticky dominuje smíšená porucha osobnosti, subnormní intelektové schopnosti. Poslední pobyt v Psychiatrické nemocnici [obec] proběhl v tomto roce, důvodem byla emoční dekompenzace, suicidální proklamace, za pobytu odeznělé. S psychiatrickou ambulancí posuzovaná spolupracuje, před znalcem oceňuje přínos medikace antidepresivem, ze zdravotních záznamů patrná jen nepravidelnost v docházkách, celkově ale kontakt udržuje. Posuzovaná sama je přesvědčena o zachovalých schopnostech ve sféře právních úkonů, návrh na omezení svéprávnosti vnímá úkorně. Ze záznamů uvedených ve spisové dokumentaci vyplývá, že pod vedením je schopna obstarávat si své potřeby, zvládala i péči o nezl.

Shodu s prvopisem potvrzuje Kateřina Kašpárková.

dceru, nicméně objektivně v návrhu na omezení svéprávnosti poukazováno na to, že si nedovedla finanční dávky rozložit tak, aby byly zajištěny základní potřeby její osoby a nezletilé dcery. Bez pomoci si nedokázala vyřídit další sociální dávky, je potřeba postupného zadávání jednotlivých úkolů pro jejich vyřizování. Je zřejmé, že její finanční gramotnost je velmi nízká, ovšem toto vše komplikováno jejími osobnostními charakteristikami, impulsivitou, kdy se dostává do konfliktních situací, které pak řeší zkratkovitě, tak např. ukončila pro konflikty s okolím pobyt v domově na půl cesty.

8. Posuzovaná [celé jméno opatrovankyně] je matkou nezl. [jméno] [příjmení], [datum narození], o kterou však v současné době osobně nepečuje. Rozsudkem Okresního soudu v Bruntále ze dne 30. 8. 2021 č.j. 0 Nc 3802/2020-159, který nabyl právní moci dne [datum] bylo rozhodnuto o svěřeni nezletilé [jméno] [příjmení] do společné předpěstounské péče manželů [jméno] [příjmení] a [jméno] [příjmení] na dobu šesti měsíců od právní moci rozsudku (předpěstounská péče [jméno] [příjmení], která je příbuznou osobou nezl. [jméno] ze strany jejího zemřelého otce a manžela [jméno] [příjmení]).

9. Posuzovaná [celé jméno opatrovankyně] v současné době bydlí společně se svými kamarády [jméno] [příjmení] a [celé jméno odpůrce]. [jméno] [příjmení] a [celé jméno odpůrce] spolu žijí v partnerském vztahu jako druh a družka. Od června 2021 všichni bydlí společně v pronajatém bytě v [anonymizováno], přičemž smlouvu o nájmu bytu má uzavřenu [jméno] [příjmení]. V pronajatém bytě má posuzovaná k dispozici samostatný pokoj, další samostatný pokoj sdílí společně [celé jméno odpůrce] s [jméno] [příjmení], ostatní místnosti v bytě všichni spolubydlící užívají společně. Na úhradě výdajů za společné bydlení a stravování se všichni spolubydlící podílí společně ze svých příjmů. Posuzovaná má příjem z invalidního důchodu ve výši kolem 6.700 Kč měsíčně. [celé jméno odpůrce] [příjmení] [příjmení] jsou nezaměstnaní, jsou jim vypláceny dávky státní sociální podpory, případně dávky pomoci v hmotné nouzi, a to v pohyblivé výši (aktuálně [celé jméno odpůrce] uváděl sociální dávky ve výši kolem [číslo] až 9.000 Kč měsíčně). Tyto příjmy spolubydlících postačují k úhradě výdajů za bydlení (výdaje za nájem bytu dle vyjádření [jméno] [příjmení] činí 9.750 Kč měsíčně), stravování a na další základní výdaje na živobytí. Posuzovaná spolubydlícímu [anonymizováno] [celé jméno odpůrce] plně důvěřuje, svěruje mu své příjmy z invalidního důchodu za účelem úhrady výdajů na bydlení, stravování a výdajů na její další osobní potřeby (3.000 Kč měsíčně na bydlení a zbývající část z invalidního důchodu na stravování a další nutné osobní výdaje). Posuzované dle jejího vyjádření tento stav spolubydlení a společného hospodaření s finančními prostředky vyhovuje, cítí se spokojená. V případě potřeby poskytnutí rady či podpory se posuzovaná může obrátit i na svou bývalou pěstounku [jméno] [příjmení].

10. [celé jméno odpůrce] je bezúhonný, nemá žádný záznam v rejstříku trestů.

11. Tento skutkový stav soud zjistil ze znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie zpracovaného znalcem [příjmení] [jméno]. [příjmení], z výpovědi posuzované [celé jméno opatrovankyně], [celé jméno odpůrce], [jméno] [příjmení], ze sdělení o výsledku vyhledávání v Seznamu prohlášení o určení opatrovníka, ze smlouvy o nápomoci uzavřené mezi [celé jméno opatrovankyně] a [celé jméno odpůrce] dne [datum].

12. Podle § 55 ods. 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále jen občanský zákoník), omezit svéprávnost člověka lze jen tehdy, hrozila-li by mu jinak závažná újma a nepostačí-li vzhledem k jeho zájmům mírnější a méně omezující opatření.

Podle § 45 občanského zákoníku, potřebuje-li člověk nápomoc při rozhodování, protože mu v tom duševní porucha působí obtíže, třebaže nemusí být omezen ve svéprávnosti, může si s podpůrcem ujednat poskytování podpory; podpůrců může být i více.

Podle § 46 odst. 1, 2 občanského zákoníku, smlouvou o nápomoci se podpůrce zavazuje podporovanému, že bude s jeho souhlasem přítomen při jeho právních jednáních, že mu zajistí potřebné údaje a sdělení a že mu bude nápomocen radami. Smlouva nabývá účinnosti dnem, kdy

Shodu s prvopisem potvrzuje Kateřina Kašpárková.

ji schválí soud. Není-li smlouva uzavřena v písemné formě, vyžaduje se, aby strany projevily vůli uzavřít smlouvu před soudem. Soud smlouvu neschválí, odporují-li zájmy podpůrce zájmům podporovaného.

Podle § 47 odst. 1, 2 občanského zákoníku, podpůrce nesmí ohrozit zájmy podporovaného nevhodným ovlivňováním, ani se na úkor podporovaného bezdůvodně obohatit. Podpůrce postupuje při plnění svých povinností v souladu s rozhodnutími podporovaného. Pokud podporovaný právně jedná v písemné formě, může podpůrce připojit svůj podpis s uvedením své funkce, popřípadě i s údajem o podpoře, kterou podporovanému poskytl; podpůrce má i právo namítat neplatnost právního jednání podporovaného.

Podle § 48 občanského zákoníku, na návrh podporovaného nebo podpůrce soud podpůrce odvolá; soud ho odvolá i v případě, že podpůrce závažně poruší své povinnosti, a to i bez návrhu.

Podle § 39 zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních (dále jen z.ř.s.), má-li soud za to, že vzhledem k zájmům posuzovaného postačuje mírnější a méně omezující opatření, může v průběhu řízení rozhodnout zejména o schválení smlouvy o nápomoci, schválení zastoupení členem domácnosti nebo jmenování opatrovníka.

13. Z provedeného dokazování vyplývá, že posuzovaná trpí XXX a dále u ní byla diagnostikována XXX. Posuzovaná je i s těmito diagnózami schopna projevit svoji vůli, zejména v obvyklých záležitostech, jak to odpovídá jejím životním poměrům. Po zhlédnutí posuzované a zhodnocení všech okolností dospěla samosoudkyně k závěru, že posuzované i bez omezení svéprávnosti nehrozí závažná újma a ve smyslu § 55 odst. 2 občanského zákoníku v případě posuzované stačí k ochraně jejich zájmů použití méně omezujícího opatření – smlouvy o nápomoci podle § 45 a násl. občanského zákoníku [celé jméno odpůrce] je bezúhonný, posuzovaná má k němu kamarádský vztah, důvěřuje mu a jeho podporu přijímá. Vzhledem k tomu bylo rozhodnuto o schválení smlouvy o nápomoci mezi podporovanou [celé jméno opatrovankyně] a podpůrcem [celé jméno odpůrce], který je jejím spolubydlícím.

14. [celé jméno odpůrce] byl v průběhu řízení poučen, že jako podpůrce nesmí ohrozit zájmy podporované osoby nevhodným ovlivňováním, ani se na úkor podporované osoby bezdůvodně obohatit.

15. Vzhledem k tomu, že v případě posuzované bylo přijato mírnější podpůrné opatření, bylo řízení o svéprávnosti a opatrovnictví ve smyslu § 16 z.ř.s. zastaveno.

16. Státu vznikly v souvislosti s řízením o svéprávnosti náklady spočívající ve vyplacení odměny znalci za zpracování znaleckého posudku a odměny opatrovníka pro řízení. Podle § 43 odst. 1 z.ř.s. platí náklady řízení stát. Státu nebyla přiznána náhrada nákladů řízení proti tomu, o jehož svéprávnosti v řízení šlo, neboť to nelze spravedlivě žádat po posuzované, která má nízký příjem z invalidního důchodu.

17. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 23 zákona č. 292/2013 Sb. zákona o zvláštních řízeních soudních (dále jen z.ř.s.), kdy nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení podle výsledku řízení, bylo-li možné zahájit řízení i bez návrhu a okolnosti tohoto případu přiznání náhrady nákladů řízení neodůvodňují.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je možno podat odvolání do 15 dnů ode dne jeho doručení, písemně, ve trojím vyhotovení, ke Krajskému soudu v Ostravě prostřednictvím Okresního soudu v Bruntále.

Odvolání není oprávněn podat ten, kdo se práva na odvolání vůči soudu vzdal.

Bruntál 11. listopadu 2021

Mgr. Milena Vrbová v. r.
soudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje Kateřina Kašpárková.